

FIILLER

Câmid Fiiller

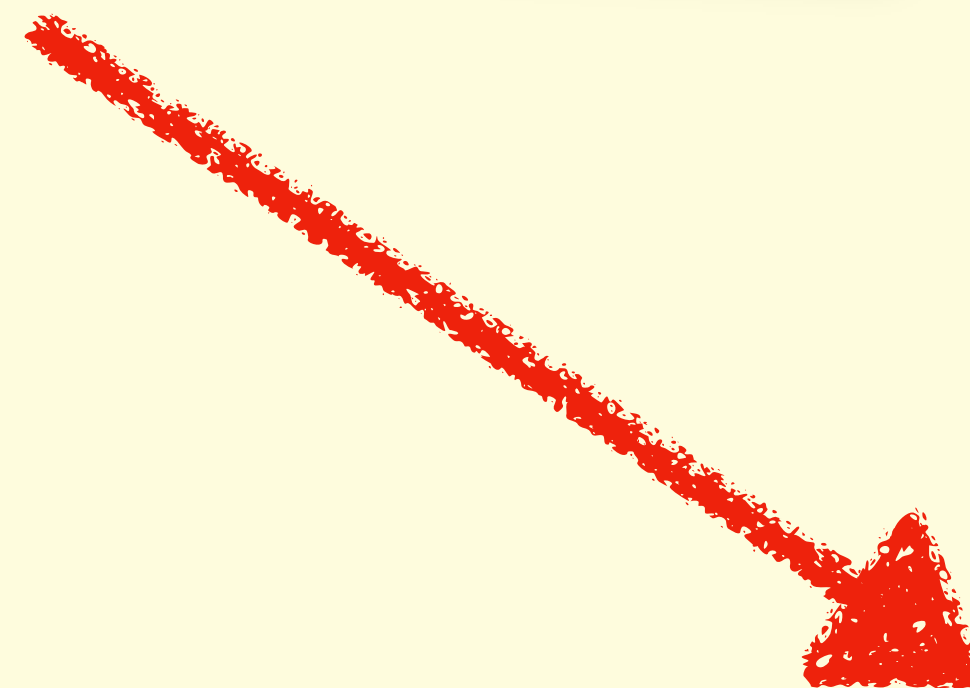
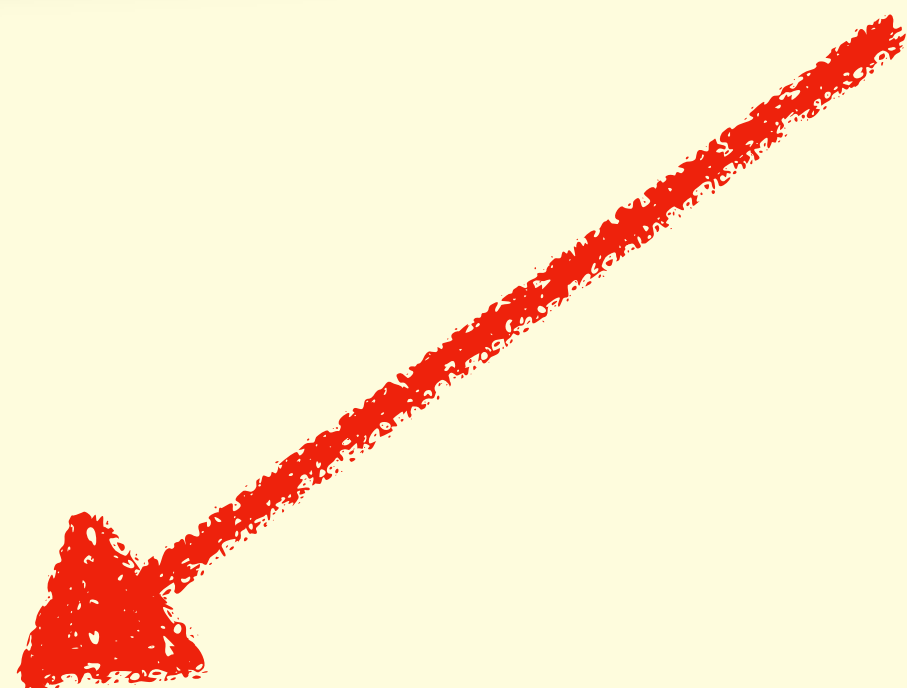
السلام عليكم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Câmid Fiiller

Fiillerin mazi, muzari ve emir kalıplarından sadece **bir** veya **iki** kalıbı bulunanlara, “değişime kapalı” anlamında, “**câmid fiil**” denmektedir.

Câmid Fiiller

Tam câmid fiil

Yarı câmid fiil

Tam Câmîd Fiiller

Tek bir sigası kullanılır.

Tam câmid fiiller řu fiillerden gelebilir:

Medih ve zem fiilleri, nakıs fiiller,
taaccüp fiilleri, şuru' fiilleri, mukarabe fiilleri,
recâ fiilleri, istisnâ fiilleri vb.

Tam câmid fiillerin bazıları mazi,
bazıları muzari ve bazıları da emir fiil olarak
kullanılmaktadır.

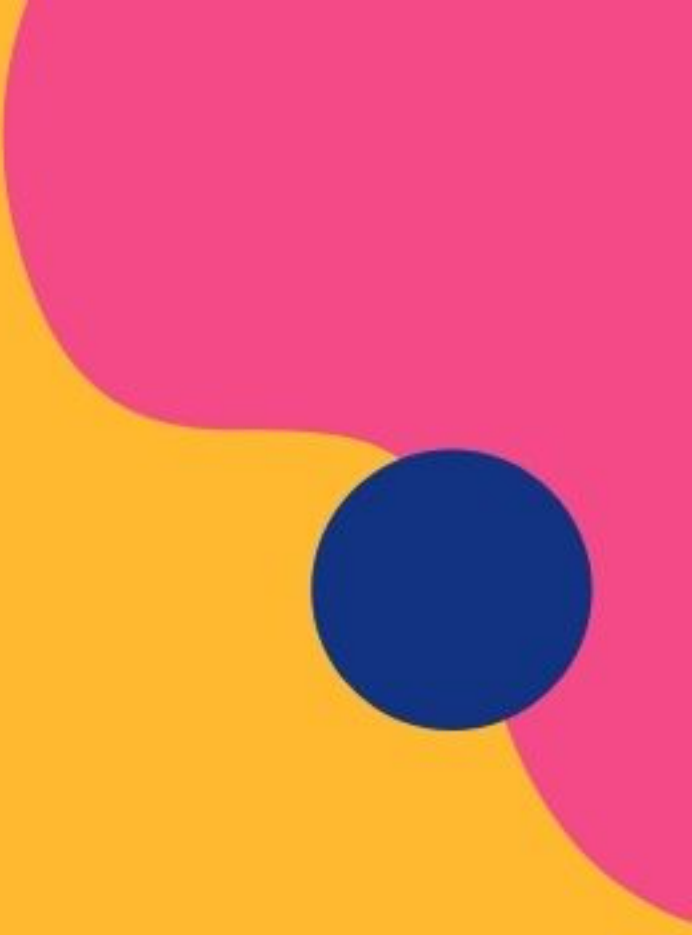

Yarı Câmîd Fiiller

Mazi-muzari veya muzari-emir
gibi iki sigası bulunur.

Çoğu zaman,
önceleri çekimli bir fiil olan câmid fiiller,
çok kullanıldıkları için,
zamanla belli bir şekilde kalıplaşmış
ve donuklaşmışlardır.

Zamandan soyutlanmıřlar,
bazen fiilden çok harf olarak kullanılmaya
daha yatkın hale gelmiřlerdir.

Câmid fiillerin bazıları,
câmid olarak kullanıldıkları gibi,
mutasarrıf fiil olarak da
kullanılmaya devam etmektedir.
Her ikisinin anlamları arasında
bazı farklılıklar olmaktadır.

Sadece
Mazi Siygasında Olan
Camid Fiiller

عَسَىٰ - لَيْسَ - نِعَمٌ - بِئْسَ - سَاءَ

عَسَى

ümit ifade eden fiillerdendir.

(أَفْعَالُ التَّرْجِي) ٤ ٣

عَسَى الضَّيْقُ أَنْ يَنْفَرِحَ

Umulur ki sıkıntı halledilir!

نَاقِصَاتُ

nâkıs fiillerdendir.

(أَفْعَالُ النَّاقِصَاتِ)

أَيِسَ الرَّجُلُ مَرِيضًا

Adam hasta değildir.

نِعْمَ - يَسُ - سَاءَ

medih ve zem fiillerindedir.

نِعْمَ الْوَلَدُ عُمَرُ

Ömer ne iyi çocuktur!

سَاءَ الْخُلُقُ شَهَادَةُ الزُّورِ

Yalancı şahitlik ne kötü huydur!

Bunlardan başka
sadece mazisi kullanılan camid fiil olarak
bazı medih ve zem fiilleri, taaccüp fiilleri,
şuru' fiilleri, mukarabe fiilleri,
istisnâ fiilleri de vardır.

Muzari Siygasında Olan Camid Fiiller

يَهِيْطُ

Bağırır, inler,

gürültü / şamata yapar

يَهِيٓطُ عُمْرُ مِّنْذُ ذٰلِكَ الْيَوْمِ هٰنِطًا

Ömer o günden beri bağıırıp çağırıyor.

Emir Siygasında Olan Camid Fiiller

هَلُمَّ - هَاتِي - تَعَالَى - هَبْ

أَنْتَ هَلُمَّ يَا غُلَامُ

Delikanlı, getir!

هَاتِ النَّظَّارَةَ، يَا أَحْمَدُ

Ahmet, gözlüğü getir!

تُعَالِ هُنَا، يَا مُحَمَّدُ

Muhammed, buraya gel!

Yarı Camid Fiiller

Yarı câmid fiiller iki guruptur:

- 1-M azi ve muzari sigasında olanlar
- 2-Muzari ve emir sigasında olanlar

Mazi ve muzari
siygasında olan
yarı camid fiiller

Mesela اِنْبِغَى fiili,
sadece mazi ve muzari çekimi olan
yarı camid bir fiildir.

اِنْبَغَى

Yakışık aldı, gerekli oldu

يُنْبَغِي

Yakışık alır, gerekli olur/oluyor

Sürekliplik ifade eden bazı nâkıs fiiller de,
sadece mazi ve muzari çekimi olan
yarı camid fillerdendir.

Süreklilik ifade eden nakıs fiiller

مَا بَرِحَ - لَا يَبْرُحُ

مَا زَالَ - لَا يَزَالُ

مَا فَطِنَ - لَا يَفْتِنُ

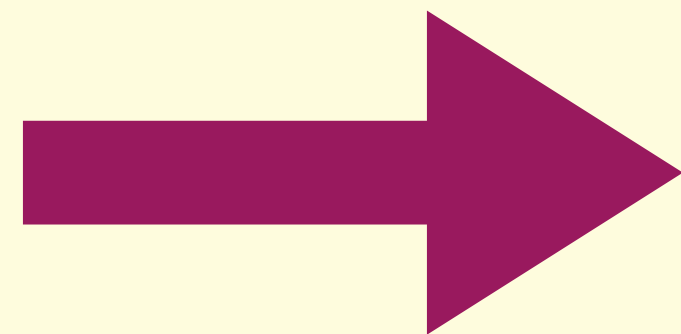
مَا انْفَكَ - لَا يَنْفِكُ

مَا يَرْحَ الصُّدُقُ سَبِيلَ النُّجَاهِ

Doğruluk daima kurtuluş vesilesidir.

Sadece mazi ve muzari çekimi olan
yarı camid fiillere örnek gösterebileceğimiz
bir mukarebe (yaklaşma) fiili şudur:

كَانَ

كَانَ - يَكُونُ

Muzari ve emir
siygasında olan
yarı camid fiiller

Buna örnek olarak,
Kur'an-ı Kerim'de kullanılmış olan
şu iki fiili gösterebiliriz:

وَدَّعَ

وَدَّرَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

33 Ahzâb Suresi / 48. Âyet

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

Kâfirlere ve münafıklara itaat etme!

Onların eziyetlerine aldırma ve Allah'a tevekkül et.

Ve itaat etme وَلَا تُطِيعُ

kafirlere ve münafıklara الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ

ve aldırma وَدَعَّ

onların eziyetlerine أَذَاهُمْ

ve Allah'a tevekkül et وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

6 En'âm Suresi / 91. Âyet

قُلِ اللّٰهُ يُرِثُهُمْ ذَرَّعُهُمْ فِیْ خَوْضِیْهِمْ یَلْعَبُونَ

(Ey Muhammed!) “Allah” (indirdi) de, sonra bırak onları, içine daldıkları bataкта oynayadursunlar.

Allah (indirdi) de قُلِ اللّٰهُ

sonra سُبْحٰنَ

onları bırak ذُرِّهُمۡ

havuzlarında (içine daldıkları bataklıkta) فِي خَوْضِهِمۡ

oynuyorlar يَلْعَبُونَ

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

